

Zics Boglárka

óvodapedagógus, mesterpedagógus

Érzékenyítés – szemléletformálással

Inkluzív nevelés a Gyöngyös Város Óvodái Katona József Úti Tagóvodájában

Az érzékenyítő – szemléletformáló program egy olyan élménypedagógiai tapasztaltatás, amely során olyan fogyatékkal élő emberek bemutatására, illetve megismertetésére adódik lehetőség, akik el tudják mondani mindennapi életük szépségeit, milyen segítségeket tudnak igénybe venni, hogyan használják a tárgyakat, mit tesznek másképp, hogy ugyanazon dolgokat tudják elérni, mint egy egészséges ember. Pozitív kontaktot tudnak kialakítani a gyermekekkel, akik bátran közeledhetnek feléjük, mert nem a fogyatékoságukra, hanem emberi értékeikre helyezik a hangsúlyt. A gyermekek érdekes tárgyakat, módszereket, játékokat ismerhetnek meg a program során.

Nevelési gyakorlatomban kipróbáltam ezt az érzékenyítést, és innovátorként ebben a témában írtam meg mesterprogramomat, amit 2020 szeptemberétől kezdtem. Férjem, aki látássérült, többször is meglátogatta a gyermekeket az óvodában, így betekintést nyerhettünk személyiségébe és a vakság megismerésébe. A gyermekek különös érzéseket, kapcsolatot alakítottak ki velem, érdeklődtek irántam, várták, hogy újra jöjjön. Férjem iskolákba járt érzékenyítőprogramokra, átgondoltam azt, hogy az óvodás korosztálynak hogyan tudnánk bemutatni a mindennapi tárgyakat (fehérbot, tapintós óra, beszélő telefon stb.), életének egy szeletét, hogy a gyermekek szembesüljenek ilyen helyzetekkel, mégis figyelembe véve életkori sajátosságait. Játékosan, párhuzamos tevékenykedtetéssel tapasztaltattunk. A Gy.V.Ó. Katona József Úti Tagóvodában vezetőmnek, kollégáimnak is nagyon tetszett a kezdeményezés, és úgy határoztunk, az egészség-
heteken fogjuk bevezetni a témát, hiszen a mentális egészség és a szociális érzékenység fejlesztése is fontos része az életmód, szemléletmód változtatásához.

Intézményi szinten csatlakoztunk a Paralimpiai Bizottság által kiírt lélekmozgató programhoz. Minden évben megszervezzük a paralimpia napján az egész gyermekközösség számára az érzékenyítő-szemléletformáló programot, ahová meghívunk olyan fogyatékkal élő embereket, akik a gyermekek nyelvén be tudják mutatni, hogyan tudnak teljes életet élni egyes érzékszerveik használata hiányában. A program és a téma játékon, környezeti és mozgásos tapasztaltatásokon keresztül is megvalósítható a délelőtti tevékenykedtetésben is. A párhuzamos tevékenykedtetés során az óvónő feladata, hogy a gyermekcsoportja ismeretében olyan lehetőségeket ajánljon fel a gyermekeknek, amiben mindenki megtalálhatja az egyéniségéhez, érdeklődéséhez választható játékokat, tevékenységeket, amely alkalmas csoportos, illetve egyéni fejlesztésre is. Ilyenek lehetnek mozgásos, lábmaszírozós lehetőségek, varázslati tevékenységnél felajánlott vágás, ragasztási technikák gyakorlása, mozgásos drámajátékok (vakvezetés).

A szabadjáték során megvalósítható számos érzékszervekkel kapcsolatos játék, saját kezűleg készített játékok is. Ilyen tevékenykedtetés, amikor papírból kivágott érzékszerveket lehet felhelyezni egy fejformára, mellyel lehetőséget teremthetünk, hogy megbeszéljük az érzékszerveket és azok hiányából fakadó információkat, tapasztalást. Elővarázsoljuk a kincsesládából a látássérültek segítőit, az órát, a fehér botot. Megvizsgáljuk és tapintjuk a brei írással készült könyvet, és megölelhetünk egy plüss vakvezető kutyát is. A tevékenységek végén relaxációs zenére elcsendesedünk, beszélgetünk a szeretetről. Arról, hogy ki mit érez. A gyermekek véleményének meghallgatása pedagógiai gyakorlatom része. Kérdések a következők lehetnek: Mi tetszett a legjobban? Mit kívánnál egy vakvezető kutyának?

ÓVODÁINK PEDAGÓGIAI GYAKORLATÁBÓL

A gyermek, felnőtt egyaránt felüdül a program, játékok során. A nem mindennapi dolgok felértékelődhetnek, az értékek fontosabbakká válhatnak.

A szakmai közösség számára az érzékenyítő – szemléletformáló programot lehetőségként szántam a szemléletmódváltás megindítására.

